

VILÁG OSSÁG

Szabadságharcos népek sorában

KOLOZSVAR,
1947 november 21, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
286. szám

Megkezdődtek a Magyar Népi Szövetség Temesvári Ülésezései

Groza Péter miniszterelnök és Luka László pénzügyminiszter pénteken reggel érkeznek Temesvárra

TEMESVÁR. — (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése.) A Magyar Népi Szövetség harmadik országos nagygyűlése alkalmából, szerdán reggel megérkeztek Temesvárra, az országos végrehajtóbizottság tagjai. Dél előtt a politikai titkárság ülésezett, délután 4 órakor pedig megkezdődött az országos végrehajtóbizottság ülése, ahol megállapították a nagygyűlés sorrendjét.

Szerda folyamán megérkeztek Temesvárra az országgyűlési képviselők is, akik testületileg vesznek részt az országos nagygyűlésen.

Az országos nagygyűlés előestéjén a MNSZ temesvári székházában lázas a sürgős-forgás. Megkezdte működését az elszállásolási bizottság. A város magyar lakossága lelkes vendégszeretettel gondoskodott a nagygyűlés alkalmából Temesvárra érkező több száz kiküldött fogadásáról. Az utcákon megjelentek a Magyar Népi Szövetség központjának a hívtványai és a nagygyűlés munkatervét

tartalmazó falragaszok. Temesvár a nagygyűlés előkészítésének a lázában él.

A város főmérnöki hivatala a Plevna-téren lévő Dózsa-parkban jelölte ki a háromszéknegyri Dálnok község magyarsága által felajánlott Dózsa-oszlop helyét.

Bukarestből bejelentették, hogy Groza Péter miniszterelnök és Luka László pénzügyminiszter péntek délelőtt érkeznek különvonaton Temesvárra. A pályaudvaron a helyi és a megyei hatóságok és a Magyar Népi Szövetség nagygyűlésének a küldöttségei fogadják őket. Groza miniszterelnök és Luka pénzügyminiszter az állomásról egyenesen az Operába hajtat, ahol jelenlétükben nyílik meg ünnepélyes keretek között a nagygyűlés. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter bejelentette, hogy pénteken részt vesz a Magyar Népi Szövetség nagygyűlésére érkezett kiküldöttek közös ebédjén is.

Képviselőház előtt a bíróságok átszervezéséről szóló törvény

Bűnügyi eljárást és vagyonelkobzást kértek Tatarescu és a haza nem tért diplomaták ellen a képviselőházban

BUKAREST. — A képviselőház tegnap délutáni ülésén Patrascanu igazságügyminiszter betervezte a bíróságok átszervezéséről szóló törvényjavaslatot, amelyre kimondották a sürgősséget és azonnal megkezdték a javaslat érdemi tárgyalását.

Ion Ghetie, az Alexandrescu-féle nemzeti parasztpárt szilágy megyei képviselője, javaslatot

nyújtott be, hogy vonják fel a köztársaság Románia stockholmi, lisszaboni, varsói, római, budapesti és helsinki diplomáciai képviselőit, akik nemcsak elszakították a hivatalos pénzeket, hanem a kormány felszólítására a mai napig sem tértek vissza az országba és külföldön a demokratikus Románia ellen rágható hadjáratot folytatnak.

Javasolta, hogy a bűnös diplomaták ellen indítsanak bűnvádi eljárást, vagyonukat kobozzák el és egyidejűleg indítsák meg a bűnügyi eljárást Tatarescu Gheorghie volt külügyminiszter ellen, aki a felsorolt diplomaták-nak hivatali főnöke volt és aki tudott ország- és népellenes működésükről.

ra azzal a kötelezettséggel, hogy csak a verbeli örökösök részére kötelező rész után rendelkezik szabadon vagyonával.

A szülők még életükben szétoszthatják vagyonukat gyermekeik között, a szétosztásnak azonban teljesen egyenlő arányúnak kell lennie.

Igen jelentős és gyakorlatilag célszerű ujtása lesz az új polgári törvénykönyvnek a bírósági bélyeg-egységesítése.

DICSŐSÉG A SZOVJET HARCOSOKNAK!

A moszkvai rádió jelenté: Szinaja közelében ünnepélyes keretek között avatták fel a szovjet hadsereg harcosainak temetőjét. A temetőben felállított emlékműn a következő felirat olvasható: „Dicsőség a szovjet harcosoknak, akik Románia szabadságáért és függetlenségéért vívott harcokban esettek el”.

A Szovjetunió enyhítette Románia jóvátételi kötelezettségeit

BUKAREST. — Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter közbenjárására a Szovjetunió Kormányja jelentősen enyhítette Románia jóvátételi kötelezettségeit.

A békeszerződés egyik pontjának rendelkezése szerint a jóvátétel késedelmes teljesítése esetén a kötelezettségek emelkednek. Románia önhibáján kívül, természeti csapások következtében a jóvátétel teljesítésénél késedelembe esett és így többletkötelezettséget kellett volna teljesítenie.

Évben alkotott, a negyedik rokonsági fog után nem ismerte el az öröklés jogát és a hagyatékot az állam tulajdonának nyilvánította.

Az új törvény változatlanul tiszteletben tartja az elhunyt életben maradt társának s a természetes gyermeknek örökösödési jogát. Az életben maradt társ egyenlő arányban örököl a felmenő és lemenő rokonokkal és örökösre ugyanannyi, mint az elhunyt egyik gyermeké. Ha viszont nem volnának felmenő vagy lemenő ági örökösök, úgy az egész hagyatékot ő

örökli egyedül. Egyetlen feltétele az örökség megnyílásának, hogy az elhunyt legalább 5 évig házastársi viszonyban élt.

A természetes gyermek örökösödési joga csorbítatlanul ugyanaz, mint a törvényes gyermeké, még abban az esetben is, ha a szülőt elháríthatatlan akadály akadályozta volna meg a házasságkötésben és a természetes gyermek törvényesítésében.

A végrendelet intézményét az új polgári törvény változatlanul érvényben hagyja. Az öröktagyó-

Terjed a sztrájkhullám Franciaországban

Kemény egységfrontban harcol Olaszországban a két munkáspárt

Franciaországban és Olaszországban az elmúlt huszonegy óra alatt nem következett be lényeges változás.

Franciaországban a sztrájkhullám egyre jobban terjed. Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Blum-Reynaud-kormány veszi át Ramadier helyét, a „L'Humanité”, a Francia Kommunista Párt lapja megállapítja, hogy egy kormány csak akkor lehet erős és eredményes, ha együtt dolgozik a néppel. Erről azonban ebben az esetben szó sincs. A nép éppen az ellenkezőjét akarja annak, amit az új kormány óhajtaná.

Nápolyban most folyik a keresztény demokráta párt kongresszusa s itt dől el a De Gasperi-kormány sorsa. A minisz-

Lengyelek levele az angol diákokhoz

A lengyel diákok szövetsége nyílt levelet intézett Anglia diákjaiboz. A lengyel diákok levelüket abból az alkalomból írták, hogy az angol diákság egy nagygyűlésén javaslat hangzott el, hogy nemzetközi diákszövetségbe egyesüljenek.

A fasiszta mozgalmakban résztvevő diákokat és szervezeteiket is. A lengyel diákok élesen állást foglalnak ezzel szemben.

Kötelességünknek tartjuk tiltakozni a javaslat ellen. — Mi öt éven át

terelnök mindenáron tisztázni szeretné magát ama vád alól, hogy dollárdiplomácia szolgálatában áll. Igy kijelentette többek között, hogy nem hajlandó részt venni semmiféle nyugati államszövetségben s a Szovjetunióval, meg a kelet európai államokkal a legjobb viszonyt kívánja fenntartani.

E szavaival egyidejűleg azonban kormánya átszervezésére a tárgyalásokat a Saragat-féle áruló jobboldali szakadár szocialistákkal és az „Uomo qualunque” neofasista pártjával kezdte meg.

Tapogatózott a Szocialista Pártnál is, Nenni azonban kijelentette, hogy csak a Kommunista Párttal együttesen hajlandó részt venni a kormányban.

harcoltunk a fasizmus ellen s nem akarjuk, hogy megismétlődjék a véres háború. Minden erőnkkel harcolni fogunk a demokrácia áruló ellen.

EUROPA KETTÉSZAKÍTÁSA ELLEN

Az Amerikai Haladó Polgárok Szervezete a kongresszus rendkívüli ülésén kán megnyitása alkalmából levélben fordult a kongresszushoz, annak a kívánásának adva kifejezést, hogy minden politikai megkülönböztetés nélkül részt vesznek minden arra rászoruló európai nemzetet gyorssegélyben.

„Nem lehet szétválasztani Nyugateurópa Kelet európatól, mert ez nemcsak Európára, hanem az Egyesült Államokra is érvényes lenne” — állapítja meg a levél s kifejti, hogy a honfoglalás óta élen kell alapnia és abból különösen a fasizmus és a háború által súlyosan érintett államokat kell segítenie. A levél azt javasolja, hogy a segélytervet az Egyesült Nemzetek Szervezetén keresztül hajtsák végre, mert egyedül így kerülhet el Európa két részre való szétválása.

Ilyen rendkívüli várakozás sohasem előzte meg a Magyar Népi Szövetség országos kongresszusát, mint most, amikor Temesváron sereglettek egybe a romániai magyarság legjobb, legkeményebb harcosai, hogy tanácskozzanak és határozzanak a követendő út felől.

A rendkívüli érdeklődést és várakozást magyarázza az a tény, hogy nagygyűlésünk úgy külső, mint belpolitikai vonatkozásban nagyjelentőségű események közepette ült össze s mint a kongresszust megelőzően az ország minden magyarok lakta területén megtartott nagygyűléseken, a résztvevő tömegek lelkes helyesléssel, megállapították a szónokok — a Magyar Népi Szövetség vezetői — a romániai magyarságban a szabadságharcos népek táborában van a helyük. Ezek a sorozatos népgyűléseken a romániai magyarság hitet tett a Szovjetunió és a népi demokrácia útjára lépő államok békepolitikája mellett, testvéri közösséget vállalva az imperialista elnyomás ellen fegyverrel küzdő népekkel s az egész világ dolgozó tömegeivel.

A demokráciát építők táborába kar tartozni a romániai magyarság. A demokrácia népeinek politikai egységében kíván élni, amely élén a Szovjetunióval erős bástyája a békének. Építő munkára vállalkozik a romániai magyarság átfogó, jellegű népi nemzetiségi szervezete s ebben minden egészséges gondolkodású magyarnak vállalnia kell a maga részét.

Ezt a munkát azonban csak abban az esetben végezhetjük el, ha kemény kézzel irtjuk ki a fojtogató bozótát házunk tájáról. Kérlelhetően keménységgel kell leszámolni azokkal az elemekkel, akik nem a nép, hanem az imperializmus érdekeit képviselik.

A román nép leszámolt a magyarázóival. Ugyanezzel az elszánttsággal és határozottsággal kell mi is eltávolítsuk magunk közül azokat, akik hajlandók lennének idegen ügyért feláldozni népiük érdekeit. Eppen népünk érdekeiben kell határozottan állni, sőt kiméletleneknek lennünk ezekkel az elemekkel szemben.

E néparulokkal szemben a romániai magyar dolgozó kisemberek milliói a népi demokrácia felé vezető utat választották, tudván, hogy emberi, társadalmi és nemzetiségi jogaik teljesítését csak így nyerhetik el.

A Magyar Népi Szövetség temesvári kongresszusa az eddigiekénél is határozottabb és keményebb kiállása lesz népünknek a szabadság és béke ügye mellett, az imperializmus háborút szító, elnyomó erőivel s annak belföldi ügynökeivel szemben.

Ebben a szellemben üdvözli a kongresszust a munkáspártok sajtója is.

Az „Igazság”, a Román Kommunista Párt erdélyi napilapja többek között így ír:

„A MNSZ helyi szervezetei megválasztották kongresszusi kiküldötteiket, akik nagyrésze a dolgozó rétegekből, a népi demokrácia harcos hiveiből került ki. E körülmény már magában véve is biztató előjel arra, hogy a temesvári nagygyűlés hiánytalanul eleget fog tenni hivatásának. Örvedetes jelenség már abból a szempontból is, hogy fokmérője a magyar tömegekben és a MNSZ szervezeteiben végbement nagy politikai átalakulásnak, a reakció elszigetelődésének és a népi elemek előtérbe kerülésének”.

Az „Erdély”, a Szociáldemokrata Párt kolozsvári szervezeteinek napilapja ezt írja:

„A jelekből arra következtethetünk, hogy a MNSZ temesvári nagygyűlése az erdélyi magyar tömegek, az eddiginél is szorosabb együttműködését eredményezi a demokratikus Románia haladó erőivel, elsősorban a haladás és megvalósításért”.

A rövidesen megalakuló Magyar Munkáspártban egymáshozadott és összeforrott munkásoktól állt fel.

Nyilvánvaló, hogy temesvári kongresszusának tárgyalásai és határozatai jelentős mértékben hozzájárulnak majd az együttműködésnek a szabadságért, biztonságért és független, sőt vívott közös harcához. **NAGY ELEK**

36 és fél mázsa buza hektáronként

Hatalmas ajándékokkal jutalmazta a Szovjetunió a kitünőt munkát végzett földműveseket

Maradéktalesanul teljesítette a beszolgáltatást a szovjet parasztság

A szovjet sajtó naponként közli a Sztalinnak küldött táviratokat, amelyek arról tesznek jelentést, hogy a szovjet parasztság gabona-beszolgáltatási kötelezettségének az előírt határidőre eleget tett.

Az ország mezőgazdasági munkásainak jelentéseiből a földművesek büszke hangja esendül ki: fogadd, hazánk, a mi ajándékunkat.

Ezekben a napokban minden szovjet ember gondolatai önkéntelenül is a múlt felé fordulnak. Minden szovjet embernek eszébe jut, hogy milyen volt a falu és mivé lett, hogy mennyire megváltozott a szovjet ország mezőgazdasága 30 év alatt. Felidézi a számokat, amelyek a földek elosztását mutatták Oroszországban az Októberi Forradalom előtt. Minden nagybirtokosra átlag 4860 katasztrális hold föld jutott, ellenben 5 millió kisebbfajta parasztagáza, vagyis mintegy az egész parasztság felére garciaságoként nem jutott több, mint körülbelül 2-4 katasztrális hold. És sokmillió földmunkásnak egy talpalatnyi földje sem volt.

Evszázadokon át a parasztok milliói görnyedtek a földesurak előtt és tengették nyomorúságos életüket a darabka földön.

Csak az Októberi Forradalom után az emberiség történetében először tért át a régi mezőgazdaság a haladás útjára. A szovjet hatalom, Lenin és Sztalin megmutatták a szántó-vetőknek, hogy melyik az az út, amelyen haladniuk kell, ha jól akarnak élni.

Helyesen cselekedtek-e a parasztok, amikor támogatták az októberi forradalmat? Igenis, helyesen cselekedtek. Még pedig azért, mert az októberi forradalom segítette őket abban, hogy lerázzák magukról a földesurakat és a töltséket, az uszorszókat és a henylő nagygazdákat, az üzereket és spekulánsokat.

11 MILLIÓ EMBER MUNKÁJÁT PÓTOLJÁK A GÉPEK

A szovjet állam segítségével, a szűzszórt parasztagazdaságok, egyszerűsödésükre végezve a földesurakkal és a henylő nagygazdákkal, hatalmas kollektív gazdaságba tömörültek, amelyek legelőrendűbb technikai és mezőgazdasági felszereléssel vannak ellátva. Örökre elmúltak azok az idők, amikor a paraszt arcának verejtékével fekéje fölé hajolva, kétkézével művelte meg a földet. A háború előtt az összes bevetett területek 94,5 százalékát a gépi és traktorállományok gépei munkálták meg. 11 millió ember munkáját pótolták. Az új rendszer tette lehetővé azt, hogy valamikor legelőmaradottabb mezőgazdaság a leghatalmasabb, élenjáró mezőgazdasággá alakuljon át. A Szovjetunió lett a világ leggazdagabb gabonatermő országa.

Ugyancsak ez az új rendszer segítette a föld dolgozóit ahhoz, hogy megtalálják az utat a jóléthez és kultúrához. Ma 233 millió hektáron több földjük van a szovjet föld dolgozóknak, mint amennyi összesen volt a háború előtt a szegény és középparasztság birtokában Oroszországban.

Ma a parasztság büszke örömmel jelenti vezérének, hogy a szovjet állam segítségével sikeresen leküzdötte a múlt évi aszály következményeit, új győzelmeket aratott a gazdag termésért, a lakosság bőséges élelmiszerellátásáért és az ipari nyersanyagokért folyó harcban. Ez év tavaszán a szovjet parasztság Sztalinhoz írt leveleiben arra kötelezték magukat, hogy a gabona-, gyapot- és répatermés terén a legmagasabb terméseredményeket fogják produkálni. A nagy Sztalinnak adott átvételüket, amint az várható is volt, becsületesen betartották.

GABONÁVAL, BURGONYÁVAL ÉS ZÖLDSÉGGEL TELT H. MBAROK

Mint az egész 1947-es ősz, október is a háború utáni fejlődés örömteli időszakát jelentette a

szovjet közgazdaságban. „Arany ősz” volt az a szovjet falvak számára. A parasztok boldog lelkesedéssel aratták le a fáradságos és önfeláldozó munkájuk bőséges gyümölcsét. A hombarok, vermek telve gabonával, burgonyával és zöldségfélével!

Az ország legtöbb vidékén már jóval a kitűzött határidő előtt beszolgáltatták a kötelező mennyiséget. Megkezdték a munkások

között a kenyérgabona és egyéb terményjárndóságok kiosztását is. A peremisi kerülethez tartozó „Május elseje” kollektív gazdálkodók kiváló munkájukkal messze felülmúlták az eddigi átlagteljesítményeket. 111 hektáron hektáronként mintegy 23,2 mázsa elsőrendű búzát takarítottak be. A földművesek becsülettel elvégzett munkáját az állam bőségesen megjutalmazta. Egy-egy munka-

napra csupán előlegképpen — két kiló gabonát és 4 kilo burgonyát kaptak fejéknél. Uljain és Fedorov sztahanovisták családjainak az elvégzett munkáért már 29,5 mázsa gabonát adtak. Prolova és Nikolova munkacsoportja, amely hektáronként átlagosan 23 mázsa buza-termést takarított be, 267 mázsa gabonát kapott jutalom újében a munkadíjon felül.

25 juh, 45 kiló gyapju és 3700 rubel jutalom

Petrovskij kerület Sztavropolj körzetének pásztoraik becsülettel megállták helyüket. A juhtenyésztés és gyapjubeszolgáltatás normáját sikerült jelentős mértékben túlszárnyalni. Szorgalmuknak meg is lett az eredménye. Mintegy száz pásztor fizetési pótlékot kapott. Ilyen jutalomban részesült V. Veszrukavij, az „Igazság”-kolhoz egyik pásztora is, aki 25 darab juhot, sőt még ezenfelül 45 kiló gyapjút, 3700 rubel pénzzutalmat és nagybirtokosokhoz hasonlóan is kapott. A jutalom az alapfizetésen és a fizetési pótlékon felül van.

A Sztalini kerület földművesei

nemrég jelentették Sztalinnak, hogy a kitűzött feladatokat, melyeknek teljesítésére vállalkoztak — becsülettel elvégezték. Ebben az évben az aratás különösen bőségesnek mutatkozott.

A levélben elsőnek Nina Skripnik munkavezető neve szerepel. Nina Skripnik ugyanis 9 hektárnyi területen, hektáronként átlagosan 36,5 mázsa búzát termesztett.

Törhetetlen szorgalommal és kitartó erőfeszítéssel árán érte el a fiatal munkásnő ezt a gyönyörű eredményt. De a közösség egyetlen munkása sem maradt el mögötte, sem szorgalmában, sem tel-

jesítményben. Önfeláldozó munkájáért Nina Skripnikot 43 mázsa gabonával, többszáz kiló burgonyával, zöldségfélével s még sok más egyébvel jutalmazták.

Kiváló és bőséges terméseredményt ért el ebben az esztendőben a Marianszk körzet „Vörös Zászló” közösség is. A 73 éves I. Jaroszenko vezetése alatt álló munkacsoport 43 hektárnyi földdarabon átlagosan 29 mázsa gabonát, takarított be hektáronként. A nagyszerű termésért Jaroszenko elnyerte jutalmát, 146 mázsa gabonát. Ez nagyjában annyi, mint a csoport többi tagjának egy napi keresete összevéve.

Mindent meg kell tenni a diáksport fellendítésére

Mozduljanak meg az iskolák, tanárok és a sportegyesületek

KOLOZSVAR. — A romániai középiskolások sportolási lehetőségeinek a testedzéshez szükséges előfeltételei sok tekintetben hiányosak.

Diáksportunk kifejlődéséhez több és jobb sportolási lehetőség volna szükséges. Pontosabban: hogy iskolánkban többen és jobban sportoljanak, hozzáférhetőbbé kell tennünk az egyes sportágakat a diákság számára. A megfelelő sportkörökön keresztül ez megvalósítható. Csaknem minden iskolában eddig is működött sportkör, ez azonban csak nagyon szűk keretek között mozdoghatott, főleg a felszerelés hiánya miatt.

A középiskolásoknak eddig nem volt olyan sportegyesületük, amelyben a testedzési lehetőségeket megkapták volna.

Középiszkolás versenyeket!

Addig is, amíg az egyetemi egyesület annyira kifejlődik, hogy az ilyen nagy tömegek sportolási lehetőségeit biztosítani tudja, szükséges, hogy a középiskolák egy-egy osztályai egymásközött megrendezendő röplabda-, kosárlabda-, bajnokságot, mászó- és függészkodóversenyt, asztalitenisz-, valamint teremstafétabajnokságot kell rendezzenek, már most, a tél folyamán. Azok pedig, akik ezeken a versenyeken résztvesznek, legyenek az egyetemi egyesület tagjaivá s így márholnapra népszerűbb szakosztályok kelet-

keznek az egyesületben, mint az eddigiek voltak.

El kell érni, hogy minden diák megismerje, szeresse és járja a természetet is. Minden osztályban alakuljanak turacsoportok s ezek rendezzenek kirándulással egybekötött természetismereti tanfolyamot. A turacsoport vezetői kérjék meg az iskola természetismeret tanárokat, hogy ismertessék meg a turacsoportokat a környék földrajzával, madár-, rovar-, növény- és ásványvilágával. A tanév végén pedig rendezzenek kiállításos versenyt, ahol a növény-, rovar- és ásványgyűjtemények kerülnek bemutatásra.

A sportrepülést és modellezést népszerűsíteni kell. Meg kell alakítani minden iskolában a modellező kört. Anyagot, tervrajzot, vezetőképzést az iskolák igazgatósága biztosítson.

AZ ANYAGI ALAPOT IS MEG LEHET TEREMTENI...

A célok elérésére azonban szükség van a társadalom segítségére is. A sportkörök hívjanak meg tiszteletbeli tagokat olyan iskolán kívüli és jogi személyeket, akik alapítványokkal és adományokkal segítik elő a sportkörök munkáját. A Magyar Népi Szövetségre mindig számíthatnak. Támogatásért fordulhatnak a pedagógusokhoz is. Arra kell kérni az iskolák igazgatóit, testnevelő tanárait és mindazokat a tanárokat, akik szívükön viselik az ifjúság egészséges fejlődését, gondoskodjanak arról, hogy az iskoláknak használható tornaterme legyen és álljon a diákok rendelkezésére. Bocssáznak az ifjúság rendelkezésére például az asztaliteniszbajnokságok megrendezésére alkalmas termet s a versenyek megindításához és azok díjazásához szükséges anyagi alap előteremtésében legyenek a fiatalok segítségére.

Ilyen módszerrel a mintaszéri diáksport kiépítése — márholnapra megvalósítható. Az általános célt részletekre lehet felbontani. És ha ezeket a részleteket fokozatosan és rendszeresen megvalósítjuk, hamarosan virágozó diáksportunk lesz.

PÓKA GYORGY

Magyar írók Jugoszláviában

BUDAPEST. — A Jugoszláv Írószövetség meghívására a napokban Belgrádba érkezett a Magyar Írószövetség öttagú csoportja. A csoport tagjai: Gergely Sándor, Heltai Jenő, Várnai Zseni, Tolnai Gábor és Sötér István. Az érkezőket jugoszláv részről Ivo Frol kultuszállam-

tíkárr, Milán Bogdanovics a Jugoszláv Írószövetség elnöke, Csedomir Minderovics, az Írószövetség titkára és Nikola Kern, a Jugoszláv-Magyar Társaság főtíkára fogadta.

A magyar írók mintegy három hétig maradnak Jugoszláviában.

A Józsa Béla Athenaeum könyvkiállítása Temesváron

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség harmadik nagygyűlése alkalmából a „Józsa Béla Athenaeum” könyvkiadó kiállítását rendez Temesváron eddig megjelent több mint hatvan kiadványából. Ezek sorában a legújabb Boesköi Viktor „Új gazdák” című

pályadíjnyertes egyfelvonásos színműve, amely tegnap került a könyvtárhoz.

A Magyar Népi Szövetség közművelődési bizottsága által meghirdetett műkedvelői színjátszóverseny versenytárhelyi szintén megtalálható a kiállításban.

Beiratkozások

a Bolyai Szabadegyetemre

KOLOZSVAR. — A Bolyai Szabadegyetem titkárságától kapott felvilágosítás szerint, a szabadegyetemi tanfolyam első és második évfolyamára november 30-ig lehet beiratkozni a szabadegyetem titkárságánál. Beiratkozni lehet minden nap a hivatalos órák ide-

jén (10—1 és 5—7 óra között) az egyetem jog- és társadalomtudományi karán, Bástya-utca 15 szám alatt.

A szabadegyetemi tanfolyam iránt, mint a múltban, úgy most is élnék érdeklődés nyilvánul meg.

Az Utunk legújabb számának főbb tartalma:

Szabédi László:

A temesvári nagygűlés

Nagy István:

Szakszervezeti kongresszusok egykor és most

Gaál Gábor:

Ar erdélyi magyar értelmiség útja

Anavi Adám:

A tanár tanul

N. Moraru:

Az imperializmus elleni harc barikádjain

Igy kezdődik...

Az alpolgármesternél voltam. A hushángyól beszélgettünk éppen, amikor belépett az egyik városkészi altiszt.

— Tessék — mondotta — és hóna alól kézbesítőkönyvet tett az alpolgármester asztalára.

A város második polgára átvette az iratot. A nemzetgazdasági minisztérium távirata volt. Fennhangon kezdte olvasni:

— Negyvennyolc órán belül bejelentendők az összes, a város közigazgatási területén levő dísznőhizlaldák, különös tekintettel gabona és kukorica szükségletükre. A bejelentésben föl kell tüntetni, hogy a hízlaldák tulajdonosai kötöttek-e, kívül és hány darab sertés szállítására szerződést...

Az alpolgármester az altiszthez fordult.

— Mutatta ezt valakinek Péter bácsi?

— Csak a tisztviselő uraknak — válaszolta a kérdező.

Mikor Péter bácsi kiment, a rendeletéről beszélünk. Komoly dolog, hiszen arról van benne szó, hogy az állam segítségére siet a hízlaldásoknak. Ad kukoricát és korpát. Megelégedéssel vették tudomásul. A beszélgetés végén megkérdeztem:

— Miért kérdezte az altisztet, hogy mutatta-e valakinek? Titok talán?

— Nem — válaszolta a polgármester —, de kíváncsi vagyok, milyen alakban fog szájra kerülni. Kíváncsisága hamar kielégült. Fél óra múlva, hogy a távirat megérkezett, együtt hagytuk el a város háza épületét. Képzve a kapun, egy siető polgárban ütköztünk. Odalépett hozzánk, köszönt az alpolgármesterek és így szólott:

— Hallotta már a hírt? — Be kell szolgáltatni a dísznőket!

— Kitől hallotta?

— Azt nem mondhatom meg, amint azonban elárulhatok, hogy olyantól, aki látta a táviratot...

Összenézünk az alpolgármesterrel. Bosszus nevetés tört fel mindkettőnkben. A polgár észrevette és ránkézett. Furosa, zavart vigyor ült ábrázatjára.

— Ugy-e kérem, rémhír? — és mielőtt válaszolhattunk volna elkötrdött.

(Ék)

Lakbér-tanácsadó

KOLOZSVAR. — Az alábbiakban olvasóinknak és előfizetőinknek különböző lakbérügyekben szerkesztőségünkhez intézett kérdéseire adjuk meg a választ és tájékoztató felvilágosításokat:

B. Zs. Belényes. — Mint szabadfoglalkozású és mert 1940 október 26-a után költözött be jelenlegi lakásába, az 1938. évi házbért köteles fizetni stabil leljen is. Ebből 40 százalékot különleges házbéradó címén közvetlenül az adóhivatalnak, míg 60 százalékot a háztulajdonosnak. A 60 százalékos összegből is azonban levonásba kell hoznia 27 százalékot és ezt a háztulajdonos ingatlanjöveldelmi adója javára közvetlenül az adóhivatalhoz köteles befizetni.

Kazár József Nagybanya. — I. A. gyári munkás, a nyugalmazott postaltiszt és az őráadó helyettes tanár is a lakbértörvény 6. szakaszának a pontja alá tartozó bérlő és mint ilyenek, az 1938. évi lakbér 45 százalékát kötelesek stabil leljen fizetni. Ebből az összegből a bérlők 27 százalékot levonásba hoznak és a háztulajdonos ingatlanjöveldelmi adójára befizetik. Különleges házbéradó a költségek hátréka egyikük sem terheli. —

2. Ha a szobát csak félig butorozva adta ki, úgy kössön méltányos megegyezést butorhasználati díj címén bérlőjével, aki egyébként csak az 1938-as évi bér 45 százalékát és ebből 27 százalékot ingatlanjöveldelmi adó címén köteles fizetni.

Crögör Lajos Kolozsvár. Annak ellenére, hogy a bombasérült házat saját költségén kijavíttatta és a költséggel két és fél évi lakbért a háztulajdonosnak 1948 május 1-ig előre kifizette, a 65 százalékos különleges házbéradót és a 27 százalékos ingatlanjöveldelmi adót a bérlésment után Ön köteles — a törvény szerint — megfizetni. Kísérleje meg a háztulajdonossal méltányos egyezség megkötését.

Viatkózó háztulajdonos és bérlő Kolozsvár. A lakbér szerződés illetéke — az 1943. évi 330. számú lakbértörvény 11. szakaszának rendelkezése szerint — a háztulajdonos és a bérlő részéről egyenlő, fele-fele arányban fizetendő. Szerződő felek azonban ettől eltérő megállapodást is köthetnek oly módon, hogy vagy a háztulajdonos, vagy a bérlő vállalja a szerződés bélyegének és illetékeztetésének teljes költségét.

A mártírhalált halt

Józsa Bélára emlékeznek Kolozsvár

Emléktáblát helyeznek el a szabadságharcos lakóházán, emlékoszlopot állítanak fel sirjánál

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Népvédelem és a volt Politikai Beöltöztöttek Szövetsége ünnepélyes keretek között és méltó módon emlékezik meg a Horty fasizta-rendszer egyik szabadságharcos mártírjának, a meggyilkolt Józsa Béla szabadságharcos házának negyedik évfordulójáról. Az ünnepesség sorrendje a következő:

November 22-én, szombaton délután 3 órakor a Kerektombon, a Jaurés (Pálfi János)-utca 11. szám alatt Józsa Béla egykori lakóházán elhelyezett emléktábla ünnepélyes leleplezése, Emlékbeszédet mondának Ignát Mihály, Katos Romulus és Fodor Balázs.

November 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az Egyetemi Diákújság nagytermében nagygyűlés lesz, amelyen Botez Pavel, a Népvédelem elnöke, Cherestiesu Viktor egyetemi tanár és Takács Balázs méltatják Józsa Béla érdemét és a nap jelentőségét. Az ünnepély után a házsorgárdi temetőben leleplezik a Józsa Béla sírjánál elhelyezett emlékoszlopot. A szakszervezetek, a munkások és az egyetemi hallgatók küldöttségei koszorú helyeznek el az emlékműre.

Az ünnepélyt rendező demokratikus intézmények felkérlik Kolozsvár lakosságát, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a kegyeleti emlékünnepélyen, ezzel is kifejezve elismerését a vértanú Józsa Béla iránt, aki a szabadságért, a békéért és az egységtől elvárt népek barátságáért életét áldozta fel.

Kemény kézzel lesújtunk a feketézőkre!

Serbanescu miniszteri vezérfelügyelő a gazdasági ellenőrzés új lendületéről

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Gazdasági Ellenőrző Szerv élére a vezérfelügyelőt neveztek ki Jurkas Imre, régi munkásharcos személyében, mintán Porumb Grigori dr. benyújtotta lemondását.

A személyi változás alkalmával Serbanescu Samuila vezérfelügyelő, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium kebelében működő Gazdasági Ellenőrző Hivatal egyik vezető tisztviselője Kolozsvárra látogatott.

A Gazdasági Ellenőrző Szerv feladata — mondotta munkatársunknak a vezérfelügyelő — a nép érdekében hozott stabilizáció megvédése, a stabilizáció ellenségeinek leverése.

Néhány nappal ezelőtt utabb árdrágulási hullám indult meg, minden ok nélkül. A hullám felkavarói a feketézők, kiknek gyors

meggazdagodási vágya nem is ismer határt és nem veszik figyelembe azt, hogy spekulációjukkal a nép ellen dolgoznak. A Gazdasági Ellenőrzés vezérigazgatósága, a megyei hivatalok útján, késedelem nélkül, a legnagyobb szigorral látott munkához, hogy megtisztítsa az országot ezektől az elemektől. Hálózataunkat mindjobban kiépítjük és kemény kézzel lesújtunk a feketézőkre.

Az új lej stabil marad. Hiába akarják a spekulánsok lerontani, nem fog sikerülni aknamunkájuk. Az átszervezett gazdasági ellenőrzés megtorol minden ilyen irányú törekvést, bíróságaink a legszigorubb büntetéseket alkalmazzák a gazdasági szabotőrök megbüntetésére.

Az árdrágítók felszámolása nehéz feladat — folytatta a vezér-

felügyelő. — A Gazdasági Ellenőrző Szerv munkájuk, kötelességük elvégzésében a dolgozó népretegek segítségére számítanak. A szakszervezetek s az üzemi bizottságok segédkezet nyújtanak, de ezt kell tegyék egyénenként is a dolgozók. Bármilyen gazdasági természetű visszaélés jut tudomásukra akár munkahelyükön, akár a magánéletben, azonnal jelentsek. Minden dolgozó járjon nyitott szemmel, figyelje a körülötte folyó gazdasági életet s ha valami rendellenességet tapasztal, ne hallgassa el, ne legyen bűntársa a visszaélőknek.

A nagyközönség, különösen a dolgozó tömegek segítségével megtudjuk védeni a stabilizációt és ezáltal biztosítani tudjuk a jobb életet — fejezte be nyilatkozatát Serbanescu vezérfelügyelő.

Mész a jövő évi termelési terv

A szabadkereskedelem a termelvények 20 százalékát hozhatja forgalomba

BUKAREST. — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium elbeszítette a végleges jövő évi termelési tervet. A minisztérium a legbiztosabb részletességgel vizsgálta meg az egyes romániai iparágak és a különböző iparágakhoz tartozó üzemek és gyárak termelőképességét. A valós, hiteles és részletesen leellenőrzött adatok alapján állította össze a nagyszabású tervet, amelynek kidolgozásánál nemcsak a folyó évben szerzett tapasztalatokat és adatokat használták fel, hanem sok esetben szakértőbizottság szállt ki az egyes vállalatokhoz. A szak-

bizottságok megállapították az illető gyár, vagy üzem nyersanyagkészletét és megtárgyalták a vállalat vezetőivel a termelés fokozását gátló akadályok elhárításának módjait is.

A kormány nagyszabású irányított tervgazdasága nemcsak a különböző áruk előállítására terjedt ki, hanem azok felhasználására is. A termelési adatok alapján és ezeknek az adatoknak az egyes társadalmi rétegek szükségleteiből való arányosításával állapították meg a fejadaghoz, vagy ponrendszerhez kötött árukat forgalombahozó különleges áru-

házak és szövetkezeteknek, valamint a magánkereskedésnek kiutalható különböző árak mennyiségét. Ez a megkülönböztetés, osztályozás, megkülönböztetés csak a közfogyasztási cikkekre vonatkozik, míg a fényüzési, vagy másodlagos jelentőségű árucikkeknél a szabadkereskedelem elvei korlátozás nélkül érvényesülnek.

A termelési terv szerint egyelőre a termelvények 20 százalékát hozták szabadkereskedelem útján forgalomba a jövő évben. Később ez az osztályozás olyan arányban módosulhat, amint a gyakorlatban az ipari termelés üteme fokozódni fog. A kormánynak az a célja, hogy elsősorban a meghatározott összegű fizetéses dolgozók szükségleteit elégítsék ki a termelővállalatok.

Új törvény a mezőgazdasági és erdőipar támogatásáról

BUKAREST. — Savulescu Traian földművelésügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőházba a mezőgazdasági és erdőipar támogatásáról. A törvényjavaslatot a parlament legutóbbi ülésén meg is szavazta és törvényerőre emelte.

Az új törvény célja az, hogy előmozdítsa azoknak a mezőgazdasági és erdőipari üzemeknek, vállalatoknak tevékenységét, amelyeknek tulajdonosa maga az állam, vagy amelyeknél az államnak érdekeltsége van. A törvény közhatalmi jellegűnek minősíti mindazokat a munkálataikat, közlekedési eszközöket és lehetőségeket, amelyeket az ilyen vállalatok tevékenységük során igénybe vesznek. Az ilyen üzemek tevékenységéhez szükséges területek kiszájitathatók. A kiszájitható területet a földművelésügyi minisztérium határozattal jelöli ki és a kiszájitási eljárás lefolytatására megbízást adhat az érdeket mezőgazdasági, vagy erdőipari vállalatnak.

A kiszájitási eljárás egyébként ugyan, az marad, mint amelyet a közhatalmi kiszájitásokról szóló törvény előír, tehát az illetékes törvényszék közbejöttével folytatandó le.

Az új törvény célja az, hogy előmozdítsa azoknak a mezőgazdasági és erdőipari üzemeknek, vállalatoknak tevékenységét, amelyeknek tulajdonosa maga az állam, vagy amelyeknél az államnak érdekeltsége van. A törvény közhatalmi jellegűnek minősíti mindazokat a munkálataikat, közlekedési eszközöket és lehetőségeket, amelyeket az ilyen vállalatok tevékenységük során igénybe vesznek. Az ilyen üzemek tevékenységéhez szükséges területek kiszájitathatók. A kiszájitható területet a földművelésügyi minisztérium határozattal jelöli ki és a kiszájitási eljárás lefolytatására megbízást adhat az érdeket mezőgazdasági, vagy erdőipari vállalatnak.

Fontos közlemény

A Román Telefon Társaság Részvénytársaság értesíti a kolozsvári közönséget, akik olyan távbeszélőállomás felszerelését kérték, amelyet az új önműködő telefonközpontba kapcsolni kell, hogy a szükséges szigetelt drótmennyiséget a helyi piacon nem tudják beszerezni. A Telefon Társaság kivételesen december első feléig készpénzfizetés ellenében (a kettős drótszál 20 lej méterenként) az igényelt rendelkezésére tudja bocsátani a szükséges szigetelt drótmennyiséget. Körülbelül 100 méter kettősdrótszál drótot igénylőként.

Román Telefon Társaság Rt.

Nagyszabású szövetkezeti ünnepség készül Bihardíószegen

A minisztérium, az INCOOP, a Magyar Népi Szövetség és a szövetkezeti központok is részt vesznek az ünnepségen

NAGYVÁRAD. — Evtizedes szolgálat, hogy az őszi mezőgazdasági munkálatok befejezésével az egyes szövetkezetek nagyarányú szövetkezeti napot rendeznek, amelyre meghívták a közeli és távoli vidék szövetkezőit, hogy beszámoljanak tevékenységükről. A szövetkezeti napok túlmonden azon, hogy a résztvevő szövetkezeti vezetők ismertetik az elévgett munkát és a következő év célkitűzéseit, hogy ezzel egészséges versenyt támasztanak az egyes szövetkezetek között a minél eredményesebb munka biztosítására, arra is igen alkalmasnak hogy a résztvevő falusi lakosság behatóbban megismerhesse a szövetkezeti célkitűzéseit és így újabb híveket szerezzenek a szövetkezeti mozgalomnak. Ebben az évben elsőnek a 45

Marseille és Milano

A rádió nap-nap után, sőt óráról-órára újabb véres összeütközésekről, tömegtüntetésekről, kihívó fasizta provokációkról és a demokratikus tömegek elszánt küzdelméről ad hírt Marseilleből és Milánóból.

Jóval többet jelentenek azonban ezek a hírek, mint egyszerű újság-szenzációk, amin átszalad az olvasó. E két városból érkező hírek nyitnak a világalomra, a világ leigázására törő tengerentúli imperializmus szándékait s ugyanakkor biztató bizonyítékát adják a dolgozó tömegek erejének, öntudatának és harci készségének. Nem is két világváros népének küzdelméről van itt szó a békebontók, a tengerentúli gyarmatosítók ellen, hanem két nagy nép küzdelméről szabadságáért, életéért. A francia és olasz dolgozó tömegek harca sorakozva nem hajlandók ölvetett kézzel tűnni, mint akarják eladni őket népük árulói, az idegen érdekek csatlósai.

Görögországban az amerikai-angol imperializmus saját szuronyait, tankjait és repülőgépeit vetette harcba a görög nép ellen. Franciaországban más a módszer. Itt fegyverek helyett a dollár dolgozik. A dollárdiplomácia által megvásárolt francia és olasz árulók, De Gaulle, de Gasperi és cinikusok akarják kiszolgáltatni csergő dollárért a francia és olasz népet az idegeneknek. Ezek az árulók, maguk köré gyűjtve az ország minden fasizta és reakciós csőcselékét, hadat üzentek a dolgozó népnek.

Az amerikai mamut-tőke urai máris megtalálták számításműt. Valósággal rohammal vették birtokukba a két ország gazdaságát és kezdték meg Franciaország és Olaszország amerikai gyarmattá való átalakítását. Az első eredmény máris mutatkozik. Az ipari termelés erősen csökkent s az életszínvonal mindkét országban hihetlenül lesüllyedt. Világosan látszik a cél: megfosztani e két országot iparuktól, hogy elhelyezési piacává váljanak az amerikai árunak. Hogy ez milyen nyomorúságot és kiszolgáltatottságot jelent a francia és olasz dolgozóknak, az nyilvánvaló.

Az amerikai imperialisták zsoldjában álló francia és olasz neofasizta és reakciós körök azonban ezzel természetesen édeskeveset törődnek. Hiszen számukra, akik halálos ellenségei a dolgozó népnek, semmi sem lenne olyan ijesztő, mintha a nép akarata megváltozna. Ezért harcolnak minden eszközzel a gazdasági elnyomástól a fegyveres terrorig, a nép ellen.

A demokratikus tömegek azonban megmutatják, hogy nem tűrik a kihívást, nem hajlandók odadobni magukat áldozatként az imperialista érdekekért. Harca sorakozva keményen visszavágtak és bizonyították, a dollár és a megvásárolt árulók ereje gyöngének bizonyul a demokratikus tömegekkel szemben.

A francia dolgozó élőkön a nemzeti szabadságharcot vezelő Francia Kommunista Párttal, keményen visszavágtak Marseilleben, ahol az áruló jobboldali szocialisták összeszűrték a levét De Gaulle fasiztával és az újfasizta Karlini ültették a polgármestri székbe, aki nyomban megkezdte munkásellenes és népellenes intézkedéseit. A katonaságot és rendőrséget a tüntető tömegekre uszította, vér folyt sokan megsebesültek és egy halott maradt a kövezeten. A tömeg erre betört a városházára és eltávolította a fasizta polgármestert. A magát szocialistának nevező Ramadier-kormány ahelyett, hogy a fasiztákat fekezte volna meg, újabb csendőrsztagokat vezényelt ki a dolgozók ellen. Ezek jelentős része azonban a nép oldalára állott és nem volt hajlandó saját testvérei ellen verekedni.

A francia dolgozók azonban átförgethették falként állanak szemben a fasizta provokátorokkal, az imperializmus ügynökeivel. Marseille és környékének dolgozó sztrájkban állnak s a sztrájkmozgalom egyre jobban terjed. Francia Kommunista Párt, Franciaország szabadságának védelmében, élén áll ennek a küzdelemnek s kemény, következetes magatartásával vezeti a harcot egészen a győzelemig.

Olaszországban teljesen azonos képet mutat a helyzet. A kormány vezetői, ezúttal nem „szocialisták”, hanem keresztény demokraták, akik már régen a dollár szolgálatába szegődtek, amerikai uraik parancsára hosszú idő óta tervezés nélkül elszigetelték a fasizta mozgalmakat és uszítják őket a dolgozó tömegek és pártjaik elleni támadásra.

Az olasz nagyparasok, Mussolini egykori cimborái, a bujkáló fasizta vezérek, a tengerentúli imperializmus ügynökei, bandákat szerveztek, egyre lélesebb támadásokat intéztek a dolgozók ellen.

Az Olasz Kommunista Párt és Szocialista Párt (Nenni) azonban harci szövetségben védi meg az olasz nép érdekeit. Milánóban egy fasizta bérelt a tüntető munkás-szába, véres veredést provokált. A cél polgárháborút provokálni, hogy ennek örvén az újfasizmust lehessen uralomra segíteni, az olasz nagytőkészek és amerikai gazdáik javára.

Egy angol lap tudósító az olaszországi állapotokról írva megállapította, hogy a helyzet ma annyira feszült, mint 1920-1921-ben, amikor napirenden voltak az összeütközések a kommunisták-szocialisták és a jobboldaliak között.

Ez az angol lap tudósító azonban téved, vagy ferdt. A helyzet ma egészen más. Az olasz dolgozó tömegek élőkön a Kommunista Párttal és vele szövetségben harcoló Szocialista Párttal, ma összehasonlíthatatlanul erősebbek, mint annakidején voltak. Harci egységük s elszántságuk biztosíték arra, hogy Olaszországban is csődöt mondanak a világ leigázására törő imperializmus hódító tervét.

Az olasz nagyparasok, Mussolini egykori cimborái, a bujkáló fasizta vezérek, a tengerentúli imperializmus ügynökei, bandákat szerveztek, egyre lélesebb támadásokat intéztek a dolgozók ellen.

Az Olasz Kommunista Párt és Szocialista Párt (Nenni) azonban harci szövetségben védi meg az olasz nép érdekeit. Milánóban egy fasizta bérelt a tüntető munkás-szába, véres veredést provokált. A cél polgárháborút provokálni, hogy ennek örvén az újfasizmust lehessen uralomra segíteni, az olasz nagytőkészek és amerikai gazdáik javára.

1. György Endre miniszteri tanácsos: „A romániai szövetkezeti mozgalom új feladatai.”
2. Ozkó Lőrinc MINSZ-országgyűlési képviselő: „Szövetkezeti munkánk politikai megvilágításában.”
3. Szóvárdi Károly EMGE-kirendeltségvezető: „Szövetkezet és gazdák.”

Az előadások után a meghívott intézmények képviselői szólalnak fel.

Délután 3 órakor szövetkezeti értekezlet lesz, amelyen az előadók az átszervezett szövetkezetek gyakorlati kérdéseit kamertlik.

A szövetkezeti nap iránt Erdély-szerte nagy az érdeklődés.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.

Feladószerkesztő: BALOGH EDGAR.

Egy hónapra 120 lej. Kapoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

SZABÁSZATI TANFOLYAM
kezdődik november 25-én délután 6 órakor a MNSz helyi szervezetének nöbizottságánál, Farkas-utca 7 alatti Jelenkezni lehet mindennap délelőtt 11-1-ig és délután 4-6-ig. MNSz-tagok részére fizetési kedvezményt adnak.

AZ ANTIFASISZTA NŐK SZÖVETSEGENEK gyermekvédő osztálya november 23-án, vasárnap este 8 órakor az Egyetemi Diák-ház kistermében tevényt rendez a kolozsvári árva gyermekek felsegélyezésére.

(*) **MEGHÍVÓ.** A Kolozsvári „Victoria” Szövetkezet az érdekeltek tudomására hozza, hogy az igazgatóság az 1947. november 8-án tartott gyűlésének határozata értelmében és az alapszabály 72. paragrafusának előírása szerint 1947. december 15-én délután 5 órakor a Vasas Orthon Dobrogean Ghera-utca alatti helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, a napirenden szereplő kérdések megvitatása és határozathozatal végett. Amennyiben a meghirdetett napon a közgyűlés az alapszabály 38. paragrafusa értelmében nem határozatképes, a rendkívüli közgyűlés 1947. december 16-án lesz megtartva, ugyanazon napirendi pontokkal, ugyanazon helyiségben, tekintet nélkül a megjelentek számára. Napirend: Határozathozatal a kolozsvári „Solidaritatea Romaneasca” Dózsa György-utca 14. „Méhkas” Szabadság-tér 2 és a „Kalácska” (Hangya) Corvin-tér 5 alatti szövetkezetek a „Victoria” szövetkezettel való fúzióra vonatkozólag. Amennyiben a rendkívüli közgyűlés a fúzióra vonatkozólag kedvezően határoz, úgy a „Victoria”, mint a többi fentebb felsorolt szövetkezet tagjai közös értekezletet tartanak, melyben együtt határoznak a fúzió és annak feltételeire vonatkozólag. A felyez értekezlet ugyanazon napon a közén 19-30 óráig tart.

(*) A „MUNCA” szövetkezet (Postaker-utca 9) termelőcsoportja meghívja a vas-, fém- és rokon szakmák, valamint járműkészítő iparosokat a folyó hó 21-én pénteken délután 6 órakor az Ipartestület Karolina-téri épületében a termelőszövetkezet fejlesztése érdekében tartandó gyűlésre.

AUSZTRIÁBAN IS MEGTÖRTÉNT A STABILIZÁCIÓ. November 16-áról, vasárnapról november 17-ére, hétfőre virradó éjjel Ausztriában is végrehozották a pénzürgyűlést. Minden régi 100 szillinget 34 új szillinget adtak a pénzváltás során.

(*) **MEGJELENT AZ ERDÉLYI GAZDA NAPTÁRA** az 1948. székföve, 164 oldalal, több mint 50 mezőgazdasági szakcikkkel felölteli a növénytermesztés, állattenyésztés, kertgazdaság, gazdasági építkezés, takarmányozás minden időszéri kérdéséit. Gazdag képanyaga értékét megkétszerezi. Árvehető vagy megrendelhető az EMGE valamennyi vármegyei kirendeltségénél, vagy az EMGE központban Kolozsvár, Regala-utca 22. Bolti ára 120 lej, EMGE tagoknak 100 lej. Vásároljuk meg azonnal, mert csak kevés példány jelent meg.

TÁNCOL AZ IFJUSÁG azon a kedves teadélutánon, amelyet az Arvaleány-nevelő Orthon rendez árvái felsegélyezésére november 23-án, vasárnap délután 4 órától este 10 óráig a református kollégium tornatermében. Belépődíj szűrés szerint.

A KOLOZSVÁRI NEPI ZENE-ÉS SZÍNHÁZ MŰVEZETI KONSZERVÁTORIUM megkezdte működését. Beiratkozni lehet délelőtt 9-1 és délután 3-5 óra között a konzervatórium székházában dr. I. Ratin-utca 2 szám alatt (Unió és Költő-utca sarkok). Ugyanott részletes felvilágosítást adnak az érdeklődőknek.

A **GYÜMÖLCSTERMELŐK** figyelmét felhívjuk arra, hogy az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület a Regala (Majális)-utca 22 szám alatti helyiségében november 22-ig gyümölcsfa-megrendeléseket még felvesz.

A BOLYAI DEMOKRATA DIÁKSZÖVETSEG szombaton, november 22-én délután fél 6 órakor a Bolyai Tudományegyetem központi épületének aulájában, Arany János-utca (Sétány) a zeneseminárium keretében előadásra kerül Wagner: Tristan és Izolda II. felvonás. Bevezető előadást tart: dr. Lázárné Trenka Éva.

A kolozsvári MNSz hírei:

November 19-én, szerdán délután fél 7 órakor I. kerületi szervezői gyűlés a Farkas-utca 7 alatti székházban.
Este fél 7 órakor V. kerületi István-utca gyűlés a székházban.
Este 7 órakor II. kerületi ifjúsági gyűlés a tagozat Andrei Muresan (Attilla)-utca 9 alatti székházban.
Este 7 órakor a IV/1 kerületi kerékdombi ifjúsági gyűlése a Giordano Bruno-utca 28 alatti kerületi székházban.
November 20-án, csütörtökön délután 6 órakor a III/2. kerületi szervezői gyűlése a Páris (Pap)-utcai elemi népiskolában.
Délután fél 7 órakor a IV/2. kerület

taggyűlése a hidelveci református egyházközség nagytermében (Horea-ut és Kálvin-utca sarkok.) Előadás: tart „A család belső élete” címen Simén Dániel unitárius teológiai tanár.
Este 7 órakor a III/1. kerületi ifjúsági gyűlése a Budai Nagy Antal-utca 128 alatti gazdaköri székházban.
Este 7 órakor a székely ifjúsági gyűlése a szervezet Farkas-utca 7 alatti székházban.
November 21-én, pénteken délután 4 órakor a nöbizottság karácsonyi bazárját előkészítő munkadélután a szervezet Farkas-utca 7 alatti székházban.
Délután 6 órakor az I. kerületi ifjúsági gyűlése a szervezet Farkas-utca 7 alatti székházban.
Délután fél 7 órakor az összerületek vezetősége részére szervezőbizottsági ülés a Farkas-utca 7 alatti székházban.

Az Allami Magyar Színház és Opera közleményei

Ma, csütörtökön este még a „Cigányszerelem” van műsoron, míg holnap, pénteken az évad egyik legkiemelkedőbb prózái újdonsága, az „Elszerült ifjúság” kerül bemutatásra. Armand Salacrou, az új francia színpadi irodalom kitűnője ennek sokrétű-jóbra érdekesebbé válik, lenyűgöző hatása, de sok helyen meleg humorral átszőtt darabnak a szerzője. Meglepető fordulatokra van felépítve a színmű cselekménye, életteli alakokat mozgat, amely kitűnő színészi feladatokra nyújt lehetőséget színészeinknek.
A legelső ifjúsági színházban, a Comedie Francaise-ban többszáz előadást ért el az „Elszerült ifjúság”, amely magyar színpadon először itt kerül bemutatásra. A darabot Benedek Marcell fordította és vasárnap este is műsoron van az „Elszerült ifjúság”. Szombaton délután „Az ember tragédiáját” játssza a színház a tanulóifjúság részére.

November 22-én, pénteken este fél 8 órakor: Gigány-szerelem.
Pénteken este fél 8 órakor: Elszerült ifjúság. Bemutatóéjére 8. szám.
Szombaton délután 4 órakor: Az ember tragédiája. Előadás a tanulóifjúság részére.
Szombaton este fél 8 órakor: Elszerült ifjúság. Napibérelt 8. szám.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: ES OPERA MŰSORA:
Csütörtökön este fél 8 órakor: Gigány-szerelem.
Pénteken este fél 8 órakor: Elszerült ifjúság. Bemutatóéjére 8. szám.
Szombaton délután 4 órakor: Az ember tragédiája. Előadás a tanulóifjúság részére.
Szombaton este fél 8 órakor: Elszerült ifjúság. Napibérelt 8. szám.

CAPITOL: „Symphonie Pastorale.” (Elvesztett boldogság).
CORSO: Havasi napiútás.
FÓRUM: A zsaroló.
ROYAL: Tino Rossi énekel és Conchita Montenegro táncol a „Páris fénye” című új francia filmben.
RIO: Az arany rabjai.
SELECT: Szórakozik a Szellem.
URANIA: 15 éves kapitány.

Munkában a GESZ

Feketén vágó mészáros, árurejtegető gyáros és kereskedő, feketéző földműves egy délelőtti eredménye

KOLOZSVÁR. — A Dózsa György-utca és a Kossuth Lajos-utca sarkán egy nő áll. Vár az autóbusszra. Kezében jókora, újságpapírba burkolt csomag.
A gépkocsni nem jön. Lassan tömeg verődik össze. Egy akkafatás-kás férfi nézi a csomagot, majd az asszonyt.
— Hol tértél a hust kapni? — fordul a nő felé.
Az közlékeny. Néhány mondat-váltás után mondja a címet.
Még szólnak pár szót egymáshoz. A férfi udvariasan megköszöni a felvilágosítást. Megérkezik az autóbussz.
Alig néhány perc múlva akkafatás-kás férfi lép be Tuzsoni Béla mészáros Moldovei-utca 5. szám alatti lakásába.
— Mikecs Imréné irányított ön-höz — mondja a mészárosnak —, van még egy kis hus?
A mészároson látszik, emlékeztében kutat: Ki is az a Mikecsné?
— Gyenge a memoriám — mentegetőzik.
A név tulajdonosának arca nem jut eszébe. Nem is juthat, hiszen az akkafatás-kás férfi akkor találta ki, amikor kimondta. De nem töpreng, méri a hust. Marhát és kér érte 200 lejt.

Amikor átnyitja a csomagot, megkérdi a vásárló nevét.
— A név nem fontos — válaszolja az. Belsőszébe nyúl, igazolványt húz elő. — Felgyűző vagyok a Gazdasági Ellenőrző Szervnél, kérem fáradjon velem.
Amikor beérkeznek az Ellenőrző Szerv helyiségébe, ott már vannak néhányan.
Az „Elind” villamossági gyár üzemvezetőjét, Fülöp Dezsőt hallgatják ki éppen. Ellenőrzést tartottak a gyárban. Egy egész sor bejelentetlen árura akadtak.
Az egyik sarokban egy széken falusi ember ül. Kostas Stefan gyalui gazda, aki az ORAP kijátaszásával nyersbőröket akart forgalomba hozni.

A delegált törvényzéli bírósztalán jegyzőkönyvet írnak alá. Fazekas Sándor Sportarilor-utca 30. szám alatti szaiócsnál nagymennyiségű, rejtett fehérlisztet, szappant és rizskását találtak. Már kész is a jegyzőkönyv.

Szép kis társaság gyűl össze egy-egy délelőtti a Gazdasági Ellenőrző Szerv helyiségében. Feketén vágó mészáros, árurejtegető gyáros és kereskedő, de a falu is képviselve van. A stabilizációnak, a népek mindenütt akad ellensége. Számuk azonban napról-napra csökken. A harc, amit ellenük folytatunk, eredményes.

Ötvenezer pár hó- és sárcipőt készítenek

BUKAREST. — A romániai szakmai ipar újabb hatalmas mennyiségű nyersanyagot kapott a Szovjetunióból és ez lehetővé teszi nagymennyiségű hó- és sárcipő belföldi gyártását.
A szovjet-román kereskedelmi egyezmény értelmében 500 tonna füstfeketés és több mint 100 tonna kaucsuk érkezett a brassói és bánlók gumigyárakhoz. Ebből a hatalmas mennyiségből a belföldi gyárak december 31-ig 50.000 pár hó- és sárcipőt, 70.000 pár gumiszandált, 500.000 pár gumitalpat és 40.000 tucat gumisarkot állítanak elő.

Világosság-Sport

Tóth Béla színérváraljai cipész 500, Csendes István szatmár, fodrászmester 400, Kiss Antal kereskedelmi alkalmazott 200, Izsák Lajos óratanuló 100 lejt nyert a „Világosság” sporttalálati versenyén

KOLOZSVÁR. — A „Világosság-Sport” állandóan nagy érdeklődéssel kísért találati versenye véget ért. Olvasóink és előfizetőink kezdettől fogva, hétről-hétre fokozódó kíváncsisággal és izgalommal kísérték a Romániában teljesen újszerű találati verseny menetét, amelynek folytatását az infláció, a stabilizáció után pedig a pénzzsűke nehezítette meg. Tekintetbe vettük olvasóink, előfizetőink teherbíróképességét is és ezért szüneteltetjük — átmenetileg — a széles körben népszerű találati versenyt.
A beküldött szelvények felülvizsgálása és összesítése után az alábbiakban közöljük a verseny végeredményét:
Az első díjat Tóth Béla színérváraljai cipész nyerte, aki leghamarabb résztvevője volt a versenynek és

számszerűleg is a legtöbb találati szelvényt küldte be a nemzeti labdarugó bajnokság mérkőzéseinek várható eredményeiről. A versenyben 500 lejt készpénzt nyert, amely összeget címére postautalványon átutaltuk.
A második díjat Csendes István szatmári fodrászmester nyerte, aki alig néhány ponttal és szelvényvel maradt Tóth Béla mögött. A telitalálatok helyes megjósolásánál előzte meg színérváraljai versenytársa. Második díjként 400 lejt kapott, amely összeget postautalványon címére elposztáltuk.
A harmadik díjat Kiss Antal kolozsvári kereskedelmi alkalmazott nyerte, aki viszonylag kevés szelvényvel pályázott ugyan, de mint régi, kiváló játékos és labdarugós elméleti és gyakorlati tudásával a harmadik helyhez szükséges pontokat. Telitalálati

ért 200 lejt jutalmat kap szerkesztőségünkől.
A negyedik díjat Izsák Lajos kolozsvári óratanuló nyerte, aki a verseny elején nagy lendülettel indult, később azonban — bár szelvényeinek számát fokozta — alkotásait eseti a labdarugócsapatok szeszélyesen változó hangulatának és erőnlétének.
Kiss Antal és Izsák Lajos a nyerceménydíjakat szerkesztőségünkben átvehetik.
Találati versenyyünkkel — úgy hisszük — nagy mértékben hozzájárultunk a labdarugás népszerűsítéséhez, a tömegsport fejlesztéséhez, a sport iránti érdeklődés felkeltéséhez és az a mi jutalmunk azért az áldozatos és fárasztó munkáért, amelyet az elmúlt labdarugó idényben a hétmillió lejtű szavával beérkező találati szelvények elbírálásával kifejtettünk.

Az NB I. 13-ik fordulójában:

Kolozsváron Vasas—Ciocanul mérkőzés lesz A Dermata Marosvásárhelyen, az U Bukarestben játszik

KOLOZSVÁR. — November 23-án, vasárnap az NB. I. tizenharmadik fordulójában Kolozsváron a bukaresti Ciocanul a Vasas csapatával mérí össze erejét. A két csapat találkozója színvonalas mérkőzést ígér. A kolozsvári munkáscsapatnak nagy szüksége van a bajnoki pontokra és ezért mindent elkövet, hogy ellenfelét legyőzze. A Vasasból hiányzik a szív és a lelkesedés. Ha ezekkel a kollékekkel rendelkeznék, nem a bajnoki táblázat végén kullogna. Reméljük, hogy a Ciocanul elieni mérkőzésen nem sok reménye van pontszerzésre.
A Dermata Marosvásárhelyen

vendégszerepel, ahol a RATA együttesével játszik. A két együttes találkozásánál — nehéz küzdelem után — a RATA esélyesebb, de a bányári csapat — ha csatárai többet lőnek kapura — mindkét bajnoki pontot megszerezhetik.
Az Universitatea Bukarestben a CFR-rej játszik és szeretné a tizedik győzelmét megszerezni. Kemény küzdelem lesz.
Resicán az UDR az FC Ploesti csapatát látja vendégül. A vendégcsapat győzelmé a valószínűbb.
A Juventus Bukarestben az ITA együttesével játszik. Az aradiak

az őszi bajnokság élén akarnak végezni és ezért győzni akarnak, ami valószínűleg sikerülni is fog nekik.
Medgyesen a temesvári CFR-méri össze az erejét a MMSC-vel. A vasutasok a bajnoki táblázat éléről nem akarnak leszakadni. A CFR győzelmé a valószínűbb.
Nagyváradon Szabadság—Unirea Tricolor mérkőzés lesz. A hazai csapat győzelmé biztosnak látszik, de az oborok már több meglepetést szereztek.
Petrozsényban Jiul—Hadsereg mérkőzés lesz. A bányászcsapat biztos győztesnek ígérkezik.

SPORTHERADO

A Kolozsvári Uszókterület felhívja az ösze uszókat, hogy ma, csütörtökön délután 6 órakor az OSP Petőfi-utcai helyiségében megtartandó útnepélyes díjkiosztásra jelenjenek meg.
A FEAC vezetősége értesíti a labdarugószakszövetség tagjait, hogy az edzéseket minden kedden és csütörtökön délután 6 órakor a Református Kollégium tornatermében tartják meg.
A góllövő István Bonyhádi vezet 19 góllal, 2. Marian (CFR B.) 16 góllal, 3. Kovács (CFR T.) 15 góllal, 4. Dascalu (U) 12 góllal.

Az ITA—FC Ploesti elmaradt bajnoki mérkőzést ma játszik le Aradon. A mérkőzést Polareczki János (Kolozsvár) vezeti.
Svájc—Ausztria nemzetek közötti válogatott jégkorongmérkőzésen a svájciak 12:0 (4:0, 5:0, 3:0) arányú győzelmet arattak.
Novák Ilonka a 100 méteres női húszszásban a Budapesten 3 margyiszereti uszodában megtartott versenyen 1. perccel 15.4 mp-el új magyar csúcseredményt állított fel. A 100 m. női gyorsúszásban ugyancsak Novák Ilonka győzött 1 perccel 26.6 mp-el, 200 méteres női

mellúszásban: 1. Novák Éva 2 perccel 28.2 mp-el, 100 m. férfi húszszásban: Gyöngyösi 1 perccel 18 mp., 100 m. férfi mellúszás: Németh 1 perccel 12.2 mp., 100 m. gyors: Szatmári 59.6 mp., 400 m. gyors: Tákos 6 perccel 22 mp., 100 m. ifjúsági gyors: Keltési 1 perccel 03 mp.
A Bolyai Tudományegyetemen megalakult labdarugószakszövetség november 21-én, pénteken délután 3 órakor az Egyetemi Stadionban tartja első labdarugó mérkőzését a jog- és közgazdaságtudományi kar között.

Letartóztatták Cserghi-Pop Victort a földvári haláltábor szellemi vezetőjét

SEPSISZENTGYÖRGY. — A brassói hatóságok őrizetbe vették Háromszék megye volt megyefőnökét, Cserghi-Pop Victor gyógyszerész földbirtokos, akinek súlyos bűnök terhelik lelkiismeretét, mert a felszabadulás első napjaiban jelentős szerepet játszott a Maniu-gárdisták részéről a Székelyföldön elkövetett gyilkosságokban és embertelen kínzásokban. A magyarfalu és demokrátaellenes Cserghi-Pop Victor 1944 őszén tömegesen fogatta össze azokat a falusi és városi lakosokat, akik a magyar fasizma hadseregéből szöktek meg és a felszabadító haderővel rokonszenveztek. A volt megyefőnök azzal vádolta ezeket a személyeket

hogy partizánok és a hírhedt földvári haláltáborba hurcoltatta el őket. Háromszék megyében a Maniu-gárdisták az ő parancsára kezdték meg a lakosság kíméletlen üldözését. A vizsgálat során megállapították azt is, hogy Olteanu Gavril, az életfogytiglani kényszermunkára elítélt vasgárdista-vezér, a szárazjaitai gyilkosságok elkövetője, bizalmas kapcsolatban volt Cserghi-Pop Victorral. Rendeletét következtében nagyon sok ártatlan ember pusztult el Földváron, közöttük sok demokratikus gondolkodású székely földműves és munkás. A Magyar Népi Szövetség és a többi demokratikus intézmények hosszú időn keresztül sür-

gették a földvári haláltábor felszámolását és az oda ártatlanul internáltak szabadonbocsátását, valamint a tábor vezetőinek felelősségrevonását. A brassói hatóságok átküldték Cserghi-Popot Sepsiszentgyörgyre, ahol bünlajstromának kiegészítésére számos tanút hallgattak ki. A tanuvallomásokból kétségtelenül megállapítható, hogy a volt megyefőnök személyesen felelős a Háromszék megyében összefogott, a földvári haláltáborba elhurcolt és ott ártatlanul elpusztult szerencsétlen emberek százainak haláláért. Szörnyű bűneiért nem kerülheti el az igazságos és méltó megtorlást.

Szilágycséh megtorpan?

Csak egy kis lendületre van szükség s megoldódik a villamosítás, a népfürdő és az utcakövezés

SZILÁGYCSEH. — (Kiküldött munkatársunktól.) A „hepe-hupás vén Szilágycséh” földjét napok óta áztatja az őszi eső. Még a jól öltözött utas is pörög az úton, amíg a szilágycséh állomástól a község szívéig eljut. A koromsötétben botorkálva, lyakig sárosan érkezünk mi is a község egyetlen szállodájához, ahol hosszas zörgetésre, jó borsos árért földel alá jutottunk.

Szilágycséh ma már inkább mezőváros, mint nagyközség. Piactere komoly és nagyszámu középületei, fejlett kisipara és kiskereskedelme, nemes bora Szilágycséh egyik nevezetes központjává emelte.

A hajdan fejlődésnek indult Szilágycséh azonban ma az élet mintha megállt volna. Középületei, közigazgatási- és iskolai épületei ugyan megvannak, de még mindig hiányzik a villanyvilágítás, a külváros utcáinak kikövezése, amely nagyban előlendítené a szép Szilágycséh fejlődését, hogy a népfürdőt ne is említsük.

EGÉSZSÉGES KEZDEMÉNYEZÉS

Szilágycséh közegészségügye nagyon elhanyagolt állapotban van. Körorvosi állások betöltetlenek, egyrészt azért, mert nincs elegendő orvos, másrészt azért, mert a várostól és a főközpontoktól távolabb eső körorvosi helyekre nem pályázik senki körorvosnak. A megyének kórháza csupán kétféle van: Zsibón és Zilahon.

Szilágycséhnek a többi község-

eknél szerencsésebb a helyzete, mert három orvosa is van. De ezideig egyiküknek sem jutott eszébe például, hogy egy népfürdő felállítását sürgesse. Így a szegényebb lakosság, különösen a munkásság és szegény napszámosok részére a legegyszerűbb tisztálkodási lehetőség is hiányzik. A községet

Mi lesz a villamosítással?

Az idegennek menten feltűnik, hogy a szilágycséhiek alighogy sötétedik, viharlámpával járnak. Ez annyira szokás már, hogy szilágycséh lakost este kizárólag a villanyvilágítás nélkül — akárcsak régi világban papot esőernyőt nélkül — el sem lehet képzelni. Mindez azért van, mert a fejlettségére büszke és gazdagságáról híres Szilágycséh község vezetőisége a községvilágítást teljesen elhanyagolja. Pedig az utcákon szerteszét még megvannak az egykori petróleumlámpa oszlopok.

Tíz éve vajudik a község villamosításának kérdése. A múltban háromszor is kivetette a község előljárósága a lakosságra a villanybevezetési költségeket és az összeget be is szedték, de az valamiképp mindig más dolgokra fordított. A szilágycséhiek arról beszélnek, hogy elsikkadt a pénz. Remélhető, hogy a városka fejlesztésért dolgozó demokratikus pártok és szervezetek rövidesen erre a kérdésre is fényt derítenek. A villanyosítás azonban sürgős. Igen nagyot lendítene Szilágycséh egyébként fejlett kisiparára is, tekintve a lakosság kényelmétől.

eddig a járványtól — amint mondják — inkább csak hagyományos szerencséje mentette meg.

A legutóbbi időközi bizottsági ülésen a Kommunista Párt és a Magyar Népi Szövetség kiküldöttje javasolják, hogy a községet, amely hivatva lenne a városnak ezt a hiányosságát pótolni.

Tudomásunk van arról, hogy a villanyerő hajtásához szükséges áramfejlesztőgép, egy nagy Diesel-motor már meg is van. Azt is tudjuk, hogy a község már kivágta a villany bevezetéséhez szükséges oszlopok részére a fát. Mi akadályai lehet még a villamosításnak? A huzalok? — Be lehet szerezni! Csak élénkítésre és akaratra van szükség.

EZ SEM LEHETETLEN

A községnek két főutcája van kikövezve, míg a külső negyedek sikkatolva a legnagyobb kánikula idején is tengelyig érő pocsolya büzlök. Nem ritka az az eset sem, hogy a sárban elsüllyedt szekeret segítségkel kell kiemelni a sárból. Lehetséges állapot, különösen a külső részeken lakók részére, akik bokáig járnak a sárban, míg az iskolás gyermekek cipő hiányában, az iskolából kénytelenek távolmaradni.

Szilágycséhben nem ismeretlen az a jó szokás, hogy egymás nehézségeit kalakában oldják meg. A vezetőség a község érdekében szervezte meg — sok más község példájára — az utcakijavító kalakákat. Olyan munka ez, ami szintén nem lehetetlen és megéri a fáradságot.

A község dolgozói és a kármegyedekben lakó iskolás gyermekek száraz lábbal járhatnak munkahelyükre, illetve iskolába s egészen biztos, hogy a jövőben minden egészséges kezdeményezés esetén a vezetőség mögé sorakoznak fel.

BÁNYASZ ALBERT

Külföldre akartak szökni

NAGYVÁRAD. Hamis iratokkal Magyarországra akartak szökni a nagyváradi Stein-féle szappangyár tulajdonosai: Váradi István, Herskovits László és Spitzer György. Váradit szökési kísérlete közben fogták el. Hamis magyar személyi lapot, hamis munkavállalási engedélyt és hamisított kommunistapárti igazolványt, valamint 2000 forintot és aranyat találtak nála. Zsebében volt Vidor József közismert nagyváradi könyvkereskedő levele is, amelyben urasítja magyarországi rokonait, hogy álljanak Váradit rendelkezésére. Váradi Istvánt, Herskovits Lászlót és Vidor Józsefet letartóztatták és átadták az ügyészségnek. Spitzer György, akinek a pénzében 700 gram aranyat találtak elcsúszva, ismeretlen helyre szökött. Körözök.

Szabad a cserép és a téglá

BUKAREST. — A romániai téglá- és cserépgyárak termelése jelentősen megnövekedett a gyártási tervvezetés előtt mennyiséget és ezért az ipar- és kereskedelmi minisztérium mindezt építkezési anyagot szabadforgalmu cikkeknek nyilvánította.

Amiről egy régiségkereskedés beszél

KOLOZSVAR — Az Unió-utcaán — nem fontos, hogy hányas szám alatt és mi áll a cégablán — van egy régiségkereskedés. Ha megállasz kirakata előtt, messzi idők és távoli világok tárulnak elé.

A bal sarokban, közvetlenül az üveg mögött egy japán legyező. Nyomorúságos sorban élő kézműves festhette. Amikor készítette, a szabadságra gondolhatott, finom vonalakkal rajzolta meg a japáni föld jellegzetességeit: egy padógát, mögötte dombok húzódnak, fölöttük kiterjesztett szárnyu madarak — egy-egy megtört vonás — nekik nem parancsol a mikádó, nem érzik a szörnyű elnyomatást.

Talán aprólábu géza legyezte magát vele s néha-néha meglepintette szétáradó cikkeitvel vendége orrát, ki talán magasrangu hivatalnok vagy angol tengerész-tiszt volt.

De lépünk be az ajtón. Illetlenül viselkedik. Nem nyikorog, amint az egy régiségkereskedés ajtajához illik s bent nem is fogad halk órzene. A környezet sem megfelelő. Fényesre polírozva a berendezés, semmi összhang!

Az üveges állványon, nemes szamovár. Lehet kétszáz éves, talán több is. Alsó részében ciril vévés.

Vajjon kinek az asztalán gözölgött először ez a szamovár? Melyik cári földesur melegeztette zarnok lelkét a benne főtt teával? Hányszor bálmulhatták görnyedthátu muzsikusok, ha a „nagyur” kihallgatáson fogadta őket, hogy korbáccsal és durva szavakkal büntessen, okkal, ok nélkül.

Menjünk be a pult mögé. Lépünk a polcokhoz, közelebb hoz-

zánk térben és időben. Ott lent, az alsó polcon két remekbeötölt dombormű. Biedermeier minta, vénsége nem üti meg a századot. Alig néhány évvel ezelőtt még egy erdélyi főnemesi család szalonjában csodálhatták a vendégek. A szalon fényárban uszott, pezsgős üvegek durranása mellett döszöltek az urak a Bethlen-család otthonában. Tehették, a jobbágyok vére, melyet szívtak, a nyomorgó munkások izzadságcsöpje, melyet ők sajoltak ki, nem zavarta a dárídót. Mit törődtek azzal, ha rab-szolgáik szájába nem jutott kenyér sem...

A domborművek fölött cseréptányérok. Zöld színűek, valamelyik francia izlást majmoló fúr asztalról kerültek ide.

Távolabb álló óra. Antik darab, kispolgárt, kishivatalnokot ébreszthetett fel évtizedekkel ezelőtt. Szerényen húzódik a sarokban, szinte szégyenlősen egyszerűségért, mutatói fáradtak, leestek.

Az óra mellett nagy rendtelenség. Modern szájharmonika, olyan amin félhangot is lehet muzsikálni, bajor üvegfestmény az elmúlt századokból, egy valódi Stradivári, metszett poharak, kristályok és taxióra. És rengeteg festmény.

Válogathatsz. Megvásárolhatod azt, ami tetszik. A pénz, amit fizetni kell érte? Számít az? Ugy sem fizetted ki azt az összeget, amit a sok munkásszenvedés ér, aminek árán ezeket a fényes holmikát valamikor összeharcolták.

Szerencsére annak a kornak vége — gondoljuk, amikor a novemberi napsütésben az utcára lépünk. És szinte unjongo boldogsággal szippantunk a szabad levegőtől.

SZEKELY GYÖRGY

Szolnok-Doboka megye gazdasági helyzete elérte a háboru előtti állapotot

DES. — Szolnok-Doboka megye gazdasági helyzete elérte a háboru előtti szintet. A mezőgazdaságért károkat helyrehozták, a hiányzó gazdasági felszereléseket jórészt pótolták s ez a munka továbbra is folyamatban van.

Ebben az évben 241 vasúti kocsi gabonát, 226 vasúti kocsi rozst szolgáltatott a megye földművesei. Kukoricából 1000 vasúti kocsi rúttak ki. Szolnok-Doboka földműveseire, amiből 600-at a vidék, 400 vasúti kocsi pedig a dési földművesek szolgáltatnak le. Napraforgómagból 100 vagonnal adtak be az INCOOP-nak, annyit, amennyit kivetettek. Burgonyát nem kell beszállítani a megye termelői.

A beszállított buzamenyiségből 70 vasúti kocsi kaptak vissza vetőmagként, további 62 vasúti kocsi a megye, 60 vasúti kocsi pedig Dés területén lakó

fizetéses alkalmazottak ellátására. Kukorica bőven termelt.

Szolnok-Doboka megye állatállománya megközelíti az 1938-as állatállományt, szarvasmarhából még több is van. A vágási tilalmak kedvezően hatottak a marhatenyésztésre.

A lakosság ellátása biztosított van. Az élelmiszerárak az utóbbi időben nem emelkedtek, ami azt bizonyítja, hogy az utóbbi időben elegendő van.

Az elmúlt két hónap alatt igen sok más megyéből jött bevásárló gyűjtött Szolnok-Dobokában. Ezeket a vásárlókat a megyei gazdasági hivatal leltette, aminek következtében napról-napra esnek a nagybani árak. A vetési területek 93,5 százalékát valószínűleg meg, 29.625 hektárt vetettek be, ebből 28.867 hektárt búzával, 555 hektárt rozssal és 203 hektárt árppal.

A gazdasági tisztogatás során

Letartóztatták a legnagyobb cukorgyárak szabotáló vezérigazgatóját

BUKAREST. — A fővárosból érkezett jelentés szerint a hatóságok őrizetbe vették Fringhian vezérigazgatót, az aradi, freidorfi és chitilai cukorgyárak részvénnyel rendelkező tulajdonosát. A letartóztatás az erélyes gazdasági tisztogatással van kapcsolatban. A vizsgálat érdekében a hatóságok bővebb adatokat nem szolgáltatottak ki.

Fringhian a liberális tökének a szolgálatában állott és évek óta szabotázs cselekedeteivel igyekezett háttámadni a demokratikus

kormányzat többtermelési akcióit. Nem érthette el célját és ez csakis az aradi öntudatos cukorgyári munkásoknak köszönhető.

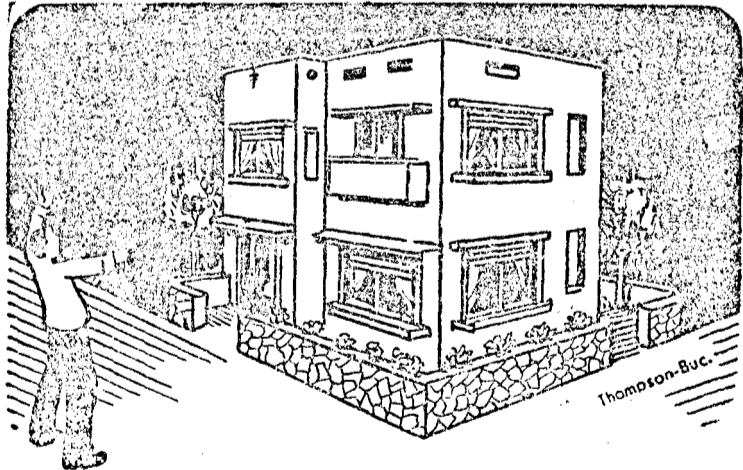
Fringhian vezérigazgató ideplessé óta az aradi cukorgyár munkavezetőinek sikerült a szabotázs cselekmények miatt visszamaradt cukorrépat feldolgozni.

A vizsgálat során sok olyan erdekes dolog kerül napvilágra, amely megvilágítja Fringhian vezérigazgató és társai demokráciaellenes bűncselekményeit.

Arany- és valutarejtegetőket letartóztatták le a fővárosban

BUKAREST. — A Nemzeti Bank aranyrendőrsége házkutatást tartott Bernard Rabinovici fővárosi lakos Erzsébet-körút 44. szám alatti lakásán, ahol 56.000 svájci frankot, 95 darab különböző aranyérmét, 500 angol fontot és 1000 dollárt találtak elrejtve. Kihallgatása során Rabinovici azt vallotta, hogy az elrejtett óriási értékű külföldi valuták tulajdonosa Gherdan Tudor bukaresti lakos. Mindkettőjüket letartóztatták és megindították ellenuk az ol-

járást. Az aranyrendőrség tettenérte Gheorghe Nicolau galaci kereskedőt, amikor devizákat kínált eladásra. Magmotosának 116 dollárt, 4000 magyar forintot, 3400 rubelt és 1300 esztkoronát találtak nála. A külföldi valutákat elkobozták, az üzérkedő kereskedőt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

MOST VAN

lehetősége, hogy tulajdonosa legyen egy modern villának, ha vász egy SORSJEGYET

218.000.000 Lej

nyereséget oszt ki az Allami sorsjáték résztvevőinek

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYERI

ALLAMI SORSJÁTEK

Ezért kevés a petroleum

Leleplezték a petroleumiipar reakciós szabotálóját

BUKAREST. — A „Bansa Cristodulo, a Román—Amerikai Libera” cikksorozatban mutatja meg, hogy egyes romániai petroleumi vállalatok élén még ma is olyan vezetők állnak, akik az Antonescu-féle parancsuralom hívei, a volt nemzeti párt pártkémkedésért, hazárulásért és csúszkáltságért elítéltek voltak bizalmas összeköttetésben. Ezek ellen a legszigorúbb vizsgálatot követeli és azonnali eltávolításukat a vállalatoktól, hol szabotálják a petroleumtermelést. Kemény hangon oszorozza Athanase

— En nem ismerem el a román demokráciát! Merem állampolgár vagyok és remélem csak az én országom törvényei kötelezők!

A lap szerint Page mérnöknek tudnia kell arról, hogy mi okozta az 1930. évben Moreniben a hatalmas szondafúrat, amely annakidején milliárdos károkat okozott a román államnak. A lap a legerősebb vizsgálat lefolytatását és a gazdasági élet helyreállítását, az ipari termelés fokozását kerékkötőinek példás megbüntetését követeli.

Ujabb nagymennyiségű cipőt utaltak ki a falusi lakosság részére

Megszervezik a falvak dolgozóinak árucikkkel való ellátását

BUKAREST. — A szövetszervezők útján a falvak lakosságának juttatott iparcikkek jelentősen áruzforgalmának megélénkítéséhez és az árucserre egészséges vérkeringéséhez. A városok piacain az élelmiszerfelhozatal az utóbbi napokban jelentősen javult és veteményfélékben a kínálat felülmulta a keresletet.

Az ipar- és kereskedelmiügyi miniszterium a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP útján most fokozni kívánja a falusi dolgozók iparcikkkel való ellátását és újabb cipőmennyiséget utalt ki a falusi lakosság részére.

Az INCOOP a falvak lakossága részére szükséges lábbeliket már megrendelte és azok rövidesen elkészülnek. A bakancsokat és cipőket a megyei központok osztják szét a falusi szövetkezetek között.

Gondoskodtak a falusi lakosságnak dohányról és gyufával való ellátásáról is. A Nemzeti Szövetke-

zeti Intézet körlevélben hívta fel a megyei federáció figyelmét arra, hogy törvényes rendelkezés értelmében a monopóliumok és a gyufa 60 százalékát a falvakban kell forgalomba hozni. A körrendelet megállapítja azt is, hogy egyes megyei központok és falusi szövetkezetek hanyagságából a falvaknak e cikkkel való ellátásában hiányosság észlelhető. Sok szövetkezet, ha át is vette a kiutalt dohány-, cigaretta- és gyufamennyiséget, nem gondoskodt az azoknak a földműves lakosság való rendszeres eljuttatásáról.

E helyzet megszüntetésére az INCOOP utasította a szövetkezeteket, hogy haladéktalanul gondoskodjanak a kiutalások kielégítéséről és a cikkek szétosztásáról. Kötelesek a szövetkezetek, illetve a lerakatok a kisvárosi árusítást is olyan mértékben megszervezni, hogy a falusi lakosság hivatalos áron könnyen beszerzhessen szükségleteit.

Szükség van a becsületes kereskedőkre, de igen sok a kereskedő

— állapítja meg az USIC országos alelnöke

NAGYVÁRAD. — Vasárnap délelőtt a Kereskedelmi Csarnok vezetősége rendezte a közéleti fórumot, amelyen Zoltán Miklós, az USIC alelnöke is

szólt. Az ülésen a kereskedők megadózottatársa, akiket nagyon megaláztatásról sújtottak a pénzügyigazgatóság egyes adókövetési szervei. A váradi kereskedőket annál inkább érinti a súlyos adókövetés, mert kivétel nélkül mind súlyos háborús károkat is szenvedtek. Zoltán Miklós alelnök ígéretet tett, hogy mind a nagyvárad, mind az ország többi kereskedőinek érdekében Bukarestben felhívja az illetékesek figyelmére a sérelmeire és kéri meg a kivetések felülvizsgálását.

Zoltán Miklós rámutatott arra, hogy Romániában sok a kereskedő. Még az ipari termelés az 1938-as termeléshez viszonyítva 65 százalék, addig a kereskedők száma 160 százalékos a békeévekhez viszonyítva. Ez az egészségtelen helyzet súlyos helyzetet teremt a kereskedők között, amelyet az igazság jegyében kell megoldani.

Kijelentette, hogy a kereskedelem és iparügyi miniszteriumban most dolgoznak azon a tervszövegen, hogy a szövetkezetek lakosságát is besorolják a pontrendszer szerinti ellátásba. Ez azt jelenti, hogy majd lényegesen több pontára, kiosztott üzlettel kell felállítani.

Az USIC országos alelnöke azt is hangsúlyozta, hogy a becsületes kereskedelemre szükség van. Az alelnök felhívta a kereskedők figyelmét az olyan pan-

szokra vonatkozóan, amelyek szerint egyes kereskedők, akik az irányított cikkek juttatják el a fogyasztóhoz, igen gyakran kötelezni igyekeznek a vásárlókat, hogy a nem irányított cikkeket is náluk szerezzék be. Ez mindenképpen törvénytelen, a vevők ott vásárolnak, ahol kedvük tartja és mindazok, akik nyomást gyakorolnak a vevőkre, azok ellen a legszigorúbb eljárás-indítják meg.

Felállították a nemesfémek rendőrségét

A hivatalos lap legutóbbi számában levelet jelent meg, amely Brádon, Abrudbányán és Zalatnán a rendőrhatalomok mellett felállítja a nemesfémek ellenőrző rendőrségét. Az új rendőrségi szerv feladata, hogy megakadályozza az állami arany- és ércbányákból a nemesfémek jogtalan eltulajdonítását és a fekete piacon való értékesítését.

A nemesfémek rendőrségének olyan tisztok és közegek lesznek a tagjai, akik különleges kiképzést kaptak az ellenőrzésre. Az ellenőrző szervnek tagjai lesznek a Nemzeti Bank megbízottai is. A nemesfémek ellenőrző rendőrségének hatásköre azonban nemcsak a felsorolt három helysége, hanem az ország egész területére kiterjed.

Ki kell fizetni a látványossági adót

KOLOZSVÁR. — A pénzügyminiszterium távirati rendelkezése alapján a látványosságok felhívja az azokat a vendéglősöket a november 30-ig a látványossági adó fizetésére, hogy a jövő évi november 30-ig adójuk befizetésére jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság látványossági osztályánál, mert ellenkező esetben megbüntetik őket.

LEGUJABB SPORT

CFR (Bukarest)—Vasas 5:0

BUKAREST. — A kolozsvári Vasas tegnap délután Bukarestben a CFR együttesével játszott bajnoki mérkőzést, amelyen 5:0 arányú vereséget szenvedett. A Vasas együttese lélek nélkül, kedvellenül játszott.

Costea kapus nagyon gyengén védett, a hátvédek bizonytalanok voltak, a Vasas-csapatőr puha, erőteljes. A bukaresti CFR ezzel a győzelemmel a bajnoki táblázat negyedik helyére zárkozott fel.

ADÁS-VETEL

VESEK a legmagasabb napi áron mindenféle karikahajós varrógépeket, varrógéplábakat, varrógépfejeket, varrógéptűket, kötőgépeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 6119

FEKETE férfi télikabát jókarban, szőrmegallérú cladó. Ugyanott világoskék hosszú taft estélyi ruha végig tüll. Cim a kiadóban. Gr.

BABA zongorát keresek megvételre. Cim „Erdély” könyvkereskedésben. 6248

KORCSOLYET venni hat éves gyermek részére. Cim „Erdély” könyvkereskedésben. 6248

REKAMIE nagy kétszemélyes, diófa, elsőosztályú Epada betéttel, sürgősen eladó. Cim a kiadóban. Gr.

VESEK mindenféle használt cipőt. 2-5-ig Hosszu-utca 48, ajtó 2. 6281

VESEK Trico Record szövetterköstőgépet. Rákóczi-ut 28. 6286

JÓKARBAN lévő márkás táskák irógépet megvételre keresek. Lázár-utca 6, földszint. 6264

FEKETE női kabát eladó. Farkas-utca 8, kapu alatt jobbra 2. ajtó. Gr.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szög 15 lej. Cim a kiadóban és jelölés hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint. Nyilvánt. szavankint 10 lej.

VESEK egy asztalkemencét zománcozott, sürgősen, magas áron. „Mechanic”, Radák-utca 4. 6294

ELADÓ tűzifa, boglya szána, 40 literes tejskannák. Duna-utca 28. 6310

REKAMIE két fotellel, asztalkával olcsón eladó. Eötvös-utca 14, I. emelet, Klein. 6291

EJELIÖR kontroloróra „Anker” adó. Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82 szám. 6297

CAM römikövet keresek megvételre. Cim „Römi” jelígeré. 6298

ELADÓ villanyóra számláló (nem a vilamosm tulajdona). Hajdeu-utca 2, földszint. 6299

KÜLÖNBÖZŐ nagyságú kofferék olcsón eladók. Cim a kiadóban.

FAESZTERGA, vasfűrőgép, kétkerekű taliga eladó. Marasesti-utca 19. 6302

ÜRES ládák eladók. Makkay vaskereskedés. 6306

FIU télikabát és egy világos női kabát eladó. Baba Novac-tér 6, sarokház. 6303

SÖTET diófaháló és egy rádió (Philips 3+2) eladó. Sütő-utca 1. (Kétvízközt). 6295

ELADÓ félig bekerített házhely a Szamosfalvi vámon tul. Érdeklődni Arpad-ut 31. 6304

ALIG használt rakterület jutányos áron eladó. Hősök-tere 6. 6307

SZÖNYEG jó állapotban 1000 lejtért, 200 lejtért és kárpék sürgősen eladók. Megtekinthetők a reggeli órákban. Vörösmarty-utca 6, felső csengő. Gr.

EGYEDÜLALLO idősebb urinó lakótársnót keres. Esetleg teljes ellátással. Rákóczi-ut 110, felső villa. 6301

BEVÁROSHOZ közel. Cimeket a kiadóba „Költségeket fizetek” jelígeré. 6300

IRODA átadó, esetleg bérbé, közös használat is lehetséges. Érdeklődők címeiket adják le a kiadóba „Gyors” jelígeré. 6311

HÁROMSZOBÁS komfortos lakás helyett adok szép és olcsó egy szoba, konyha komfortos lakást. Érdeklődni Szentgyház-utca 42, ajtó 6. Ugyanott egy üres szobát elcsereznék egy vagy két szoba, konyhával. 6309

TIZ napra elegánsan butorozott szobát keresek a klinika közelében. Cimeket „Butorozott szoba” jelígeré kérek. 6298

INGATLAN-LAKÁS

BUTOROZOTT szoba diákoknak kiadó. Cim a kiadóban. 6266

ELCSERELNÉM Horea-ut elején lévő 2 szoba, konyha, fürdőszobás lakásomat Erzsébet-uti 1 szoba, konyhás lakással. Cim a kiadóban. 6314

DŐZSA György-utca közepén egy jól menő üzlet átadó. Cim a kiadóban. 6314

KÜLÖNBÉJÁRTU butorozott szoba egy vagy két személy részére kiadó. „Nagy szoba” jelige. 6305

KÖZPONTBAN két egymásbanyiló szoba butorozva, vagy anélkül kiadó. Cimeket „Központ” jelígeré kérek. 6305

KERESEK 2 szoba összkomfortos lakást, esetleg adnék 1 szoba, konyhát a Kövespádon. „Költségeket fizetem” jelígeré a kiadóba. 6293

FÖTÉREN üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 6296

EGY kisebb üzlethelyiség berendezéssel sürgősen átadó. Cim: Fábán cukorkaüzlet, Cipariu (Heltaj)-utca 1.

A Tordai cementgyár R. T.

az összes bejegyzett építési anyagkereskedők tudomására hozza, hogy kivánságukra jelenleg bármilyen mennyiségben szállíthat cementet, gipszet, meszet.

A fenti cikkek szállítási eszközeiről a megrendelő köteles gondoskodni.

Tordai Cementgyár R. T.
Turda

FÓRUM-mozgó
Bemutatja mai kezdettel
JAMES MASON
legújabb és legsikerültebb filmjét:
A zsaroló
Előadások kezdete 3, 5, 7, 9 órakor.
Vasárnap d. e. 11 órakor Estinő. Előtte a legújabb hirdó.

A VICTORIA Szövetkezet
összes fióküzleteiben és az „Unio” raktár helyiségében
Gyufagyár-utca 3. szám folyó hó 20-tól
Burgonyát oszt
tagjai részére.
Mindazok, akik eddig nem vettek ki burgonyaadagjaikat, 20 kgr-ot, akik átvették, 10 kgr-ot kapnak könyvenként.

ALLAST KAPHAT

GYORS, gépiró, könyvelő, titkári, radiofonisták, technikai rajzok, levelezési, irodai alkalmazottakat képző nappali és esti tanfolyamok kezdődnek. Imp iskola, Március 6-utca 36 szám. 6128

JÓFORGALMU, biztos tőkebefektetésű üzlethez társat keresek 100.000 lejjele. „Társ” jelígeré. 6283

KERESEK elsejére egy gyermekszert, megbízható mindeneslényt, Lázár-utca 6, földszint. 6264

ÜGYES, művelt nő, férfi közreműködhetik iródban. UHU, Mária királyné-utca 34. 6311

KICSÍ tőkével, iparral együtt, jól jövedelmező üzlet átadó. „Egyszemlencia” jelígeré. 6292

JÓMÓDU, gyermektelen vidéki házaspár örökbe fogad egy teljesen árva, 6-7 éves kisleányt. Cim: Arpad-ut 31. 6304

EGYEDÜLALLO személy háztartása vezetésére keres hozzáértő nőt. Cim: Andrei Muresanu-utca 10, Jakab. 6288

Hivatalos Lap) és az összes kolozsvári, belső lapokba felvevünk. Előfizetések. Mozireklámok.

UHU

Kolozsvár, Mária királyné-u. 34. II. e.
Csekk számla: 40.849

Előfizetés miatt

sürgősen eladó tizenben lévő vidéki jól jövedelmező és ipari célra helyi ingatlan átvehető lakással.

Megbízva: **Magyarországi írók**
Unió-utca 10.

Kalaposmalomokat, kukorica hengerekkel, olajmalmi gépeket, 55 HP nyersolajmotort azonnal szállítunk. Törött motoranyagokat és fejeket gyorsan és garanciával javítunk.

Golyós-csapógyakat minden méretben adunk és veszünk.

Industria de Masini
Timisoara, Coşbucului 8.
Telefon 56-97